

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КІЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

НАКАЗ

06 07 2018

Київ

№ 299

Про затвердження Положення про
внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА

Відповідно до Ухвали Вченої ради НаУКМА від 25 червня 2018 року
(протокол № 6 (засідання 24, п.5))

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА (додається).
2. Виставити Положення на сайті НаУКМА.

Президент

A.A. Мелешевич

Т.О. Ярошенко

С.О. Сироткіна

С.М. Квіт

Начальник юридичного відділу

Керівник відділу «Центр забезпечення
якості освіти»

Провідний спеціаліст відділу «Центр
забезпечення якості освіти»

Т.А. Антонюк

Додаток
до наказу НаУКМА
від 06.07.2018 № 299

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«КІЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА є системою професійної взаємодії, що розглядає всі передбачені Статутом види діяльності НаУКМА з погляду досягнення академічної досконалості (excellence), включно з якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти.

1.2. В основу цього Положення покладені «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG), норми Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», інноваційний досвід НаУКМА.

1.3. Національний університет «Києво-Могилянська академія» несе відповідальність за якість своїх освітніх послуг, спираючись на понад 400-літні традиції, унікальну академічну культуру, інтеграцію наукових досліджень та освітнього процесу, на власні місію, візію та цінності.

1.4. Система внутрішнього забезпечення якості освіти ґрунтується на таких принципах:

- 1.4.1. академічна свобода;
- 1.4.2. відкритість до нових знань та критики;
- 1.4.3. чесність і толерантність у ставленні до всіх своїх членів і партнерів;
- 1.4.4. автономія всіх своїх підрозділів та всіх членів могилянської спільноти;
- 1.4.5. взаємна вимогливість та довіра;
- 1.4.6. ініціативність;
- 1.4.7. лідерство;
- 1.4.8. суспільна відповідальність.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Основними завданнями внутрішнього забезпечення якості є:

2.1.1. забезпечення якості освіти НаУКМА як дослідницького університету (науково-навчального закладу вищої освіти), лідера української вищої освіти;

2.1.2. підготовка випускників у відповідності до сучасних вимог ринку праці;

2.1.3. створення інноваційної екосистеми (навчання – дослідження – інновації) з належною матеріально-технічною базою;

2.1.4. входження до переліку 100 кращих університетів світу;

2.1.5. задоволення вимог роботодавців, певних галузей економіки, зокрема з погляду регіональних потреб;

2.1.6. реалізація проекту «Цифровий університет»;

2.1.7. розвиток репутаційного капіталу НаУКМА.

3. ФУНКЦІЇ

3.1. Система внутрішнього забезпечення якості освіти НаУКМА включає в себе наступні види діяльності:

3.1.1. координація дій всіх суб'єктів науково-освітнього процесу НаУКМА;

3.1.2. оптимальний розподіл повноважень;

3.1.3. прозорість прийняття ефективних рішень на всіх управлінських рівнях;

3.1.4. студентоорієнтоване навчання (student-oriented learning), викладання та оцінювання;

3.1.5. вільне творче навчання (Liberal Arts Education: формування студентами власної траекторії навчання, забезпечення реальної вибірковості дисциплін);

3.1.6. рейтингова система оцінювання знань;

3.1.7. регулярний збір і обробка інформації стосовно якості: навчання і викладання (опитування студентів), наукових досліджень (наукові публікації), викладацького складу, управлінських процесів (опитування викладачів), надання освітніх послуг (опитування випускників і працедавців);

3.1.8. регулярний перегляд, вдосконалення, також розробка і впровадження сучасних навчальних курсів та освітніх програм;

3.1.9. формування методичних матеріалів для забезпечення навчального процесу;

3.1.10. забезпечення академічної добродетелі;

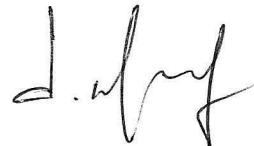
3.1.11. підвищення кваліфікації (професійне зростання) викладачів (насамперед донесення teaching skills і навчання з досвіду, у т.ч. через відвідання пар своїх колег);

3.1.12. забезпечення якості складу науково-педагогічних і педагогічних працівників НаУКМА;

3.1.13. впровадження інноваційних технологій та методик викладання;

3.1.14. публічна діяльність НаУКМА з просування на загальнонаціональному рівні апробованих освітніх інновацій;

3.1.15. забезпечення внутрішньої комунікації, зворотнього зв'язку і доступності всієї важливої інформації про НаУКМА для могилянської громади;

- 3.1.16. комунікація із стейкхолдерами: Наглядовою Радою НаУКМА, Асоціацією випускників НаУКМА, працедавцями, батьками, органами державної влади, закладами середньої та вищої освіти, громадськими організаціями та різними вітчизняними і зарубіжними партнерами;
- 3.1.17. комунікація з акредитаційними органами Міністерства освіти і науки України та Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- 3.1.18. інтернаціоналізація НаУКМА.

4. СТРУКТУРА

4.1. Відповідальність за забезпечення якості навчання і викладання в НаУКМА покладається на наступних керівників та підрозділи НаУКМА (їхні повноваження визначаються окремими Положеннями):

- 4.1.1. Президент НаУКМА.
- 4.1.2. Віце-президент з науково-педагогічної роботи (організація освітнього процесу, ліцензування та акредитація, співпраця з Навчально-методичним центром та Навчально-методичною комісією).
- 4.1.3. Віце-президент з наукової роботи та інформатизації (інформаційні системи управління освітнім процесом, бібліотечні та інші інформаційні ресурси, інтеграція наукових досліджень та освітнього процесу).
- 4.1.4. Вчена рада НаУКМА (зокрема через Комітет з якості освіти: розробка політики в царині забезпечення якості).
- 4.1.5. Центр забезпечення якості освіти (опитування студентів, випускників, працедавців і викладачів; професійний розвиток викладачів; участь у вдосконаленні навчальних курсів, освітніх програм та якості викладання; дотримання норм академічної доброчесності).
- 4.1.6. Кафедри, факультети (вдосконалення навчальних курсів, освітніх програм та якості викладання).
- 4.1.7. Відділ міжнародного співробітництва (академічна мобільність студентів і викладачів, інші форми інтернаціоналізації).
- 4.1.8. Центр кар'єри та працевлаштування (співпраця з бізнесом, прищеплення студентам soft skills, допомога випускникам у пошуках роботи).
- 4.1.9. Відділ з питань прийому, профорієнтації абітурієнтів та працевлаштування студентів (профорієнтація, забезпечення професійного і комфортного відбору та зарахування абітурієнтів).
- 4.1.10. Відділ по роботі із студентами (організація позанавчальної активності студентів, створення для них можливостей для самореалізації та персонального зростання).
- 4.1.11. Спеціаліст по роботі з випускниками (залучення випускників до освітнього процесу, надання студентам soft skills).
- 4.1.12. Студентське самоврядування (просування студентських ініціатив, участь у забезпеченні якості та прийнятті важливих рішень).

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

5.1. Забезпечення якості освіти здійснюється в НаУКМА двома шляхами: через забезпечення якості управлінських та академічних процесів (у т.ч. освітньої діяльності) та врахування якості підготовки студентів.

5.2. До забезпечення якості управлінських та академічних процесів в НаУКМА входить:

- 5.2.1 Якість організаційного, методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- 5.2.2 Якість викладання;
- 5.2.3 Якість курсів та освітніх програм;
- 5.2.4 Якість підготовки студентів (якість навчання);
- 5.2.5 Відповідність випускників кваліфікаційним вимогам за спеціальностями;
- 5.2.6 Здатність керівників різних ланок та університетських підрозділів приймати управлінські рішення стосовно подальшого вдосконалення та розвитку системи якості НаУКМА (лідерство).

6. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ ТА ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

6.1. В НаУКМА функціонують механізми взаємодії, розподіл відповідальності з метою моніторингу, перегляду і вдосконалення освітнього процесу, навчальних курсів та освітніх програм:

6.1.1. Центр забезпечення якості освіти НаУКМА у співпраці із кафедрами, факультетами та студентським самоврядуванням здійснює регулярний моніторинг якості викладання, навчальних курсів та освітніх програм через онлайн опитування студентів. Це опитування організовується після завершення кожного навчального семестру / триместру і перед початком сесії.

6.1.2. Питання, пов'язані з якістю викладання і навчання, зокрема з кількістю і якістю викладання дисциплін англійською мовою, відносяться до компетенції кафедр. В разі виявлення під час студентських опитувань чи за результатами сесій позитивних викладацьких практик (досвіду) чи недоліків, позитивних чи негативних свідчень стосовно студентської успішності, ці питання включаються до порядку денного засідань кафедр не рідше одного разу на семестр / триместр. На такі засідання запрошується зацікавлені студенти.

6.1.3. Питання, пов'язані з переглядом (оновленням, вдосконаленням, створенням нових) навчальних курсів та освітніх програм розглядаються спочатку на засіданнях кафедр (щонайменше один раз на рік), факультетів та Вченої ради НаУКМА. На такі засідання кафедр запрошується зацікавлені студенти, випускники і працедавці. Кафедри можуть

ініціювати такі розгляди за потреби: з власної ініціативи або внаслідок результатів студентських опитувань, а також зовнішніх стейкхолдерів.

6.1.4. Факультети, Комітет з якості Вченої ради НаУКМА, Центр забезпечення якості НаУКМА, Навчально-методичний відділ, Навчально-методична комісія, віце-президент з науково-педагогічної роботи (навчальної роботи) в разі потреби можуть ініціювати перегляд, внесення змін і доповнень до документів, що забезпечують освітній процес.

6.1.5. Вчені ради факультетів, спираючись на рішення своїх кафедр, несуть відповідальність за підтримання зворотнього зв'язку та реакцію на результати студентських опитувань.

6.1.6. Під час проведення екзаменаційних сесій кафедри залучають до екзаменаційних комісій зовнішніх стейкхолдерів (працедавців, серед яких можуть бути успішні випускники).

6.1.7. Забезпечення якості освіти НаУКМА функціонально спирається на принципи децентралізації, автономії та ініціативності всіх підрозділів, викладачів і співробітників. Особливе значення має автономія викладача в організації викладання навчальних курсів, визначені принципами роботи академічної групи, термінів поточного і підсумкового контролю та умов оцінювання.

6.1.8. Могилянська система Liberal Arts Education функціонує з 1992 р., виступаючи одним з найважливіших елементів унікальності університету. Вона повністю автоматизована. Вибіркові дисципліни можуть ініціюватися викладачами, кафедрами і факультетами. Презентація цих курсів для студентів НаУКМА відбувається у березні кожного року. Кількість кредитів вибіркової частини не може бути меншою, ніж це передбачено законодавством України.

6.1.9. Навчально-методичний відділ здійснює регулярний аналіз робочих програм дисциплін та навчально-методичних матеріалів.

6.1.10. Спеціаліст по роботі з випускниками спільно з Асоціацією випускників НаУКМА здійснює освітній проект Профі+, спрямований на засвоєння студентами навичок успішності (соціальних навичок, soft skills).

6.1.11. Вчена рада НаУКМА не менше одного разу на рік проводить спільні засідання з Асоціацією випускників та Довірчою радою стосовно забезпечення якості освіти НаУКМА.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

7.1. В НаУКМА діють: веб-сайт, на якому розміщена основна інформація про його діяльність, внутрішній електронний ресурс, який містить навчально-методичні матеріали, шаблони та інші внутрішні документи.

7.2. Система konkurs (konkurs.ukma.edu.ua) для відображення перебігу вступної кампанії НаУКМА; система автоматизованого запису (САЗ); автоматизована системи управління навчальним процесом (АСУНП) «Оптіма»; впроваджено проект DistEdu на платформі MOODLE.

7.3. Наукова бібліотека НаУКМА використовує спеціалізовані програмні продукти, які автоматизують діяльність бібліотеки (індивідуальні сервіси, обслуговування віддалених користувачів, розміщення методичних матеріалів), забезпечують формування власних електронних ресурсів із диференційованим доступом до них, забезпечують інтеграцію даних до внутрішніх систем НаУКМА та зовнішніх інформаційних систем. Робочі матеріали до дисциплін (програма курсів та рекомендована література) представлено в сервісі «Матеріали до курсів» у середовищі АБІС ALEPH 500 наукової бібліотеки НаУКМА.

7.4. Створені спеціалізовані продукти та проекти:

- ALEPH (бібліотека);
- eKMAIR (інституційний репозитарій);
- Open Journal System (могилянські журнали);
- ОМЕКА (цифрова бібліотека).

7.5. Викладачі використовують корпоративне середовище Office 365 (підпрограми Teams, OneDrive та ін.) для навчального процесу та спілкування зі студентами.

7.6. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти відповідає технологічним вимогам до ліцензійних умов щодо цього виду діяльності.

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ НаУКМА

8.1. Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА. Система оцінювання знань здобувачів вищої освіти включає такі види контролю: поточний, підсумковий та атестацію.

8.2. Форми проведення та критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю визначаються у робочій програмі і рейтинговій системі оцінювання результатів навчання. Рекомендації щодо атестації випускників визначені в Положенні про кваліфікаційну роботу; Положенні про порядок створення, організацію і роботу Екзаменаційної комісії в НаУКМА.

8.3. Оприлюднення результатів рейтингу студентів здійснюється регулярно.

8.4. Оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до Положення про критерії, правила і процедури оцінювання навчально-методичної, наукової та організаційно-адміністративної діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників Національного університету «Києво-Могилянська академія».

8.5. Оприлюднення результатів рейтингів здійснюється регулярно раз на рік на офіційному веб-сайті НаУКМА.

8.6. Щорічно в НаУКМА проводиться конкурс «Викладач року». Метою конкурсу є підтримка творчої діяльності професорсько-викладацького складу, стимулювання зростання його викладацької майстерності, публічне визнання

викладачів, які мають високі досягнення в науковій та освітній діяльності. Кандидатури учасників конкурсу визначаються кафедрами і студентськими колективами.

9. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

9.1. Підвищення кваліфікації (професійний розвиток) науково-педагогічних працівників та співробітників – цілеспрямоване безперервне удосконалення професійних компетенцій та педагогічної майстерності, необхідних для опанування завданнями, які сприяють підвищенню якості управлінської, навчальної, методичної, наукової, інноваційної, творчої та виховної діяльності НаУКМА.

9.2. Підвищення кваліфікації викладачів спрямовано на засвоєння інноваційних методик викладання та формування робочих програм дисциплін у відповідності з європейськими стандартами.

9.3. Науково-педагогічні працівники підвищують кваліфікацію згідно з Положенням «Про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НаУКМА»: у НаУКМА, закладах вищої освіти, відповідних наукових, освітньо-наукових установах та організаціях як в Україні, так і за її межами один раз у 5 років.

10. ДОКУМЕНТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НаУКМА

10.1. Якість освітнього процесу визначається такими документами:

- Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія»;
- Положення про відділ «Центр забезпечення якості освіти НаУКМА»;
- Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА;
- Положення про порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність;
- Положення про порядок перевірки письмових робіт студентів НаУКМА на відповідність вимогам академічної доброчесності;
- Положення про кваліфікаційну роботу;
- Положення про порядок створення, організацію і роботу екзаменаційної комісії в НаУКМА;
- Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НаУКМА;
- Положення про конкурс на здобуття премії «Викладач року» в НаУКМА;
- Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм;
- Методичні вимоги до структури та змісту навчальних планів підготовки бакалаврів та магістрів;

- Методичні вимоги до порядку проведення запису на вибіркові дисципліни за допомогою системи автоматизованого запису;

- Положення про критерії, правила і процедури оцінювання навчально-методичної, наукової та організаційно-адміністративної діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників Національного університету «Києво-Могилянська академія»

- Положення про академічну добродійність здобувачів освіти у НаУКМА.

- інші нормативні документи.

10.2. Документи оприлюднено відповідно до норм про доступ до публічної інформації.

11. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО УНІВЕРСИТЕТ, ОСВІТНІ ПРОГРАМИ, СТУПЕНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА КВАЛІФІКАЦІЇ

11.1. Публічність інформації про діяльність НаУКМА забезпечується, зокрема згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту», наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

11.2. Інформація оприлюднюється на офіційному веб-сайті НаУКМА, який містить основну інформацію про його діяльність (структурна, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня, освітньо-наукова, видавнича, атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, правила прийому, контактна інформація тощо).

11.3. Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті НаУКМА та факультетів, систематично оновлюється.

12. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ В ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБОТАХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

12.1. Заходи із запобігання і виявлення академічної недоброочесності здійснюються у відповідності до Положення «Про академічну добродійність здобувачів освіти у НаУКМА».

12.2. Відповідно до Положення всі випускні кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряються за допомогою спеціальних програмних засобів, в тому числі інтернет-систем, з представниками яких у НаУКМА на момент перевірки укладено угоду про співробітництво, а також за допомоги пошукових інтернет-сервісів. Використання будь-якого способу перевірки не виключає можливість використання іншого (інших) способів.